

Røntgen kontraststof

Til patienter og pårørende

I forbindelse med nogle typer CT- eller røntgenundersøgelser kan det være nødvendigt, at give dig kontrastvæske.

Kontrast kan drikkes, indsprøjtes via kateter i et hulrum og/eller gives via en blodbane alt efter, hvilken undersøgelse du skal have foretaget.

Kontrasten hjælper røntgenlægen med at skelne visse tilstande/sygdomme.

Ved at tage billeder på forskellige tidspunkter kan man følge kontrastens vej gennem kroppen.

Hvordan får jeg kontrasten?

Hvis kontrasten skal drikkes, kan dette ske både før og under undersøgelsen, alt efter hvilken undersøgelse der skal laves.

Skal kontrasten ind i et hulrum f.eks blæren eller en fistelgang gives kontrasten via et anlagt kateter.

Skal kontrasten i blodbanen indsprøjtes kontrasten før eller under undersøgelsen. Det kan foregå med en almindelig sprøjte, men ofte anvendes en automatsprøjte, som sørger for at kontrasten løber ind med en konstant hastighed.

For at kunne give dig kontrast i en blodåre, anlægges et venflon (drop). Denne lægges oftest i en blodåre/vene i albuebøjningen eller på håndryggen. Har du fået indopereret en injektionskapsel (Port-a-Cath) eller et rør i armen (PICC-line), kan disse ofte anvendes til indsprøjtning af kontrast.

Er der bivirkninger ved kontrasten?

Når du får kontrastvæske i en blodåre, er det normalt at mærke en varmekølehed i kroppen og metalsmag i munden. Nogle mærker også en vandladningstrang. Disse fornemmelser svinder i løbet af et par minutter. Det er vigtigt, at du straks fortæller personalet, hvis du oplever andre symptomer. Alvorlige bivirkninger er dog meget sjældne.

For en sikkerhedsskyld skal du blive på Radiologisk Afdeling 30 minutter efter, du har fået kontrast.

Kontrast der drikkes eller indgives i et hulrum mærker man sjældent til og der opleves meget sjældent bivirkninger. Det er heller ikke nødvendigt at forblive på afdelingen efterfølgende.

Hvornår er kontrasten ude af kroppen?

Kontrasten udskilles gennem nyrerne med urinen, og det er derfor vigtigt at drikke godt med væske før og efter undersøgelsen. Det vil ikke være synligt i urinen. Normalt vil 99% af kontraststoffet være ude af kroppen efter 24 timer.

Forholdsregler før kontrast

Det er vigtigt, at du læser dit indkaldelsesbrev vedrørende aktuelle blodprøvere regler for den enkelte undersøgelse.

Røntgen kontraststof

Følgende er gældende ved kontrast i blodbane:

- *Er* skal blodprøven være taget mindre end 3 måneder før undersøgelsen. Hvis du har sukkersyge, må blodprøven dog højst være 14 dage gammel på undersøgelsesdagen.
- *Er du under 70 år* skal du som udgangspunkt ikke have taget en blodprøve forud for undersøgelsen, medmindre du har en af nedenstående sygdomme:

Sukkersyge: Blodprøven må højst være 14 dage gammel på undersøgelsesdagen.

Kendt nyresygdom/tidligere operation i nyrerne, samt nedsat nyrefunktion herunder proteinuri (proteiner i urinen), ubehandlet forhøjet blodtryk eller urinsyreigt: Blodprøve må højst være 3 måneder gammel på undersøgelsesdagen.

Ved tvivl kontaktes den læge/ambulatorium, der har henvist dig til undersøgelsen.

På radiologisk afdeling anvendes følgende røntgenkontrast midler; Ultravist, Omnipaque og Polibar.

Du kan læse mere om dem på www.medicin.dk